

Bakgrunn for vedtak

Vannuttak fra Grøtneselva til drikkevann og industri

Kvalsund kommune i Finnmark fylke

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Tiltakshaver	Askur AS
Referanse	201207829-14
Dato	28.01.2015
Notatnummer	KI-notat 7/2015
Ansvarlig	Gry Berg
Saksbehandler	Frank Jørgensen

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Innhold

Sammendrag	1
Søknad	2
Høring og distriktsbehandling	3
NVEs vurdering	4
NVEs konklusjon	5
Forholdet til annet lovverk	6
Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven	7
Vedlegg	8

Sammendrag

Askur AS søker etter vannressursloven § 8 om et vannuttak på inntil 10 000 l/time (2,78 l/s) fra Grøtneselva.

Askur AS er en bedrift med 35 ansatte som driver med kunstig tørking av biprodukter fra hvitfisk. Bedriften er lokalisert på Grøtnes i Kvalsund kommune i Finnmark. Selskapet har i dag vann fra en grunnvannsbrønn. Vannkvalitet fra denne brønnen er dårlig med for høyt jerninnhold. Selskapet er derfor nødt til å finne en ny vannkilde. Vannet fra Grøtneselva er av god kvalitet og tilfredsstillende bedriftens behov. Fra Grøtneselva er det planlagt å føre vannet ut til en trykktank på kote 50. Fra trykktanken vil vannet gå i et 75 mm rør med en lengde på 600 meter. Røret vil være nedgravd i hele sin lengde og er planlagt påkoblet til det gamle vannanlegget ca. 50 meter fra fabrikkbygningen. Nedbørfeltet er beregnet til 4,6 km², middelvannføring 198 l/s og alminnelig lavvannføring 23 l/s. Søknaden har vært kunngjort og sendt på offentlig ettersyn. Bare sametinget har uttalt seg, og de ser ingen negative konflikter slik saken foreligger. NVE har per telefon vært i kontakt med kommunen og Fylkesmannen for å få bekreftet at de ikke hadde noen spesielle merknader til det planlagte tiltaket.

NVE har vært på sluttbefaring i området og kan ikke se at tiltaket vil føre til særlige konflikter for allmenne interesser. Det omsøkte vannuttaket er av stor betydning for bedriften både i produksjon og som drikkevann.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Askur AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til et maksimalt vannuttak på inntil 10 000 l/time fra Grøtneselva. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Askur AS, datert 30.6.2014:

«Vi viser til tidligere kommunikasjon i sakens anledning! Vi søker med dette om tillatelse til vannuttak i Grøtneselva, Kvalsund kommune, Finnmark i iht. vannressurslovens § 8.»

Omsøkte hoveddata for vannuttaket

TILSIG		Hovedalternativ
Nedbørfelt	km ²	4,6
Spesifikk avrenning	l/(s·km ²)	43,1
Middelvannføring	l/s	198
Alminnelig lavvannføring	l/s	23
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	27
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	18

KRAFTVERK

Inntak fra elv	moh.	50
Inntak til produksjonsanlegg	moh.	30
Lengde på berørt elvestrekning	m	350
Slukeevne, maks	l/s	2,7
Planlagt minstevannføring, sommer	l/s	0
Planlagt minstevannføring, vinter	l/s	0
Tilløpsrør, diameter	mm	75
Tilløpsrør/tunnel, lengde	m	600

Om søker

Askur AS er en bedrift med 35 ansatte som driver med kunstig tørking av biprodukter fra hvitfisk. Grunneier i området er Finnmark ressurselskap AS.

Beskrivelse av området

Selve bedriften ligger ute på et industriområde ved sjøen. Området er skrint som følge av vind, sjø og hardt vær. Det ligger tre hytter i nærhet av Grøtneselva, ei på oversiden av riksvei 94 og to på nedsiden. Store deler av rørledningen (400 meter) vil gå langs riksveien. Like ovenfor inntakspunkt krysser ei kraftlinje elva.

Teknisk plan

Vannet fra Grøtneselva vil bli ført ut til en trykktank på kote 50. Fra trykktanken vil vannet gå i et 75 mm rør i en lengde på 600 meter. Røret vil være nedgravd i hele sin lengde og påkoblet det gamle vannanlegget ca. 50 meter fra fabrikkbygningen. Røret vil legges langs riksvei 94 og ført gjennom kulvert og opp langs vassdraget til trykktank.

Forholdet til offentlige planer

Verneplan for vassdrag

Grøtneselva er ikke vernet.

Inngrepsfrie områder (INON)

Inngrepet vil ikke påvirke INON områder.

Nasjonale laksevassdrag

Grøtneselva tilhører ikke et nasjonalt laksevassdrag.

Andre verneområder

Det er ingen andre kjente verneområder som vil bli påvirket av tiltaket.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 23.10.2014 sammen med representant for søkeren. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

NVE har mottatt en skriftlig kommentar til søknaden, denne er forkortet:

Sametinget uttaler i brev av 8.10.2014 at de ikke kan se at tiltaket vil komme i konflikt med automatisk fredete samiske kulturminner. De minner likevel om den generelle aktsomhetsplikten.

NVE har vært i kontakt med Kvalsund kommune og Fylkesmannen per telefon. Ingen av disse har merknader av betydning for tiltaket. I tillegg ligger en uttalelse fra reindriftsforvaltningen vedlagt i søknaden. Reindriftsforvaltningen har ingen merknader til søknaden.

NVEs vurdering

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Til det planlagte vanninntaket drenerer et nedbørfelt på 4,6 km² og middelvannføringen ved inntaket er beregnet til 198 l/s. Effektiv innsjøprosent er på 1,4 %. 5-persentil sommer- og vintervannføring er beregnet til henholdsvis 27 og 18 l/s. Alminnelig lavvannføring for vassdraget ved inntaket er beregnet til 23 l/s. Maksimal vannuttak er planlagt til 10 000 l/time (2,7 l/s) som tilsvarer ca. 1,3 % av middelvannføringen. Det er ikke foreslått slipp av minstevannføring.

Det hydrologiske grunnlaget i søknaden er basert på NVEs lavvannskart. Alle beregninger på basis av andre målte vassdrag vil ved skalering til det aktuelle vassdraget være beheftet med feilkilder. Dersom spesifikt normalavløp er beregnet med bakgrunn i NVEs avrenningskart, vil vi påpeke at disse har en usikkerhet på +/- 20 % og at usikkerheten øker for små nedbørfelt.

Vannføringen i Grøtneselva vil ikke bli særlig påvirket av det planlagte vannuttaket og vi antar at elva vil fremstå med tilnærmet naturlig vannføringsdynamikk også etter etablert vannuttak. Det er kun ved særlig tørre dager at vannuttaket kan påvirke vannføringen i Grøtneselva merkbart, men selv med maksimalt uttak og vannføring lik alminnelig lavvannføring vil kun 12 % av vannføringen bli fraført vassdraget.

Naturmangfold

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVEs vurdering av søknaden om vannuttak til industri og drikkevann legger vi til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 samt forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden, høringsuttalelser, samt NVEs egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart den 20.1.2015. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jmfør naturmangfoldloven § 8.

Det er ikke registrert viktige biologiske verdier i influensområdet til det planlagte vannuttaket. Et eventuell vannuttak fra Grøtneselva som omsøkt vil etter NVEs mening ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4 eller forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5.

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet, og NVE mener at naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) ikke skal tillegges særlig vekt.

Landskap, friluftsliv og brukerinteresser

Grøtneselva er i seg selv et landskapselement som elv med lyd, bevegelse og rennende vann. Elva skiller seg likevel ikke ut som et betydelig landskapselement og med det omsøkte vannuttaket vil selve vannføringen fremstå som tilnærmet uberørt også etter at tiltaket blir etablert. Det ligger tre hytter i nærhet av Grøtneselva. Disse vil i liten grad bli påvirket. Bortsett fra disse hyttene er det ikke kjente friluftsinnteresser knyttet til vassdraget. Det er lagt en vannledning fra Grøtneselva til en av hyttene. I

følge Askur AS vil selskapet sørge for at det blir tilrettelagt for at denne hytten fortsatt får tilgang til drikkevann fra Grøtneselva.

NVE mener at tiltaket kan aksepteres med tanke på landskap, friluftsliv og brukerinteresser.

Reindrift

NVE har ikke mottatt noen uttalelse fra verken reindriftsforvaltningen eller reinbeitedistriktet. Askur AS har på eget initiativ innhentet uttalelse fra reindriftsforvaltningen forut for offentlig høring av søknaden. Reindriftsforvaltningen sendte da planene på høring reinbeitedistrikt 20. Det har ikke kommet noen uttalelser. Områdestyret har ikke merknader til prosjektet slik det er omsøkt.

Kulturminner

Det er ikke registrert automatisk fredete kulturminner i influensområdet.

Vannkvalitet

I følge Askur AS er det gjennomført flere analyser av vannkvaliteten i Grøtneselva. Samtlige analyser viser at vannet fra Grøtneselva er av god kvalitet. NVE mener at det må være forutsetning at det er tatt analyser av vannet før tiltaket settes i gang.

Samfunnsmessige fordeler

En konsesjon til vannuttaket som omsøkt vil styrke det lokale næringsgrunnlaget og bidra til å sikre 35 arbeidsplasser i distriktet.

Oppsummering

Askur AS driver med kunstig tørking av biprodukter fra hvitfisk ute på Grøtnes. Pga. vannkvaliteten må bedriften finne seg en ny vannkilde. Det søkes derfor om konsesjon til å ta ut vann fra Grøtneselva til drikke- og produksjonsvann.

Gjennom søknadsprosessen ble det ikke registrert noe konfliktnivå knyttet til vannuttaket, samtidig som tiltaket vil føre til en stor samfunnsmessig verdi. NVE legger betydelig vekt på at bedriften ikke skal ta ut vann utover det omsøkte vannuttaket og at vannuttaket loggføres dersom det gis konsesjon.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Askur AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til et maksimalt vannuttak på inntil 10 000 l/time fra Grøtneselva. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Forholdet til annet lovverk

Forholdet til plan- og bygningsloven

Forskrift om byggesak (byggsaksforskriften) gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Forholdet til EUs vanndirektiv i sektormyndighetens konsesjonsbehandling

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven § 8 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 2006-12-15 nr. 1446) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep. NVE har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene og ulempene ved tiltaket. NVE har satt vilkår i konsesjonen som anses egnet for å avbøte en negativ utvikling i vannforekomsten, herunder krav om minstevannføring og standardvilkår som gir vassdragsmyndighetene, herunder Miljødirektoratet/Fylkesmannen etter vilkårenes post 5, anledning til å gi pålegg om tiltak som senere kan bedre forholdene i det berørte vassdraget. NVE har vurdert samfunnsnyttene av inngrepet til å være større enn skadene og ulempene ved tiltaket.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Vannuttak og vannslipp

Følgende data for vannføring og slukeevne er hentet fra konsesjonssøknaden og lagt til grunn for NVEs konsesjon og fastsettelse av minstevannføring:

Middelvannføring	l/s	198
Alminnelig lavvannføring	l/s	23
5-persentil sommer	l/s	27
5-persentil vinter	l/s	18
Maksimal vannuttak	l/s	2,7
Maksimal vannuttak i % av middelvannføring	%	1,3

Askur AS har ikke foreslått slipp av minstevannføring. Det er ingen av høringspartene som har tatt opp dette temaet. Vannuttak vil være kontinuerlig og tiltaket er omsøkt uten reguleringsmagasin. NVE mener av den grunn at det vil være hensiktsmessig å begrense vannuttaket framfor slipp av minstevannføring. Maksimalt omsøkt vannuttak tilsvarer ca. 12% av alminnelig lavvannføring. NVE mener at vassdraget er sikret en viss vannføring selv i de tørreste periodene dersom maksimalt vannuttak begrenses. NVE legger betydelig vekt på at det er en viss vannføring i vassdraget til enhver tid selv om det ikke blir satt et spesifikt minstevannføringskrav

Vannuttaket skal avgrenses til maksimalt 10 000 l/time. Det skal installeres vannmåler og vannuttaket skal loggføres kontinuerlig. Dataene må kunne fremvises NVE på forespørsel.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Detaljerte planer skal forelegges NVEs regionkontor i Narvik og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang.

Før utarbeidelse av tekniske planer for dam og vannvei kan igangsettes, må søknad om konsekvensklasse for gitt alternativ være sendt NVE og vedtak fattet. Konsekvensklassen er bestemmende for sikkerhetskravene som stilles til planlegging, bygging og drift og må derfor være avklart før arbeidet med tekniske planer starter.

NVEs miljøtilsyn vil ikke ta planer for landskap og miljø til behandling før anlegget har fått vedtak om konsekvensklasse.

Vi viser også til merknadene i vilkårenes post 6 nedenfor, om kulturminner.

Nedenstående tabell søker å oppsummere føringer og krav som ligger til grunn for konsesjonen. Det kan likevel forekomme at det er gitt føringer andre steder i dokumentet som ikke har kommet med i tabellen. NVE presiserer at alle føringer og krav som er nevnt i dokumentet gjelder.

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Vannvei	Rørledningen skal graves ned på hele strekningen.
Maksimalt vannuttak og rørdimensjon	10 000 l/time med 75 mm rør

Det er angitt i tabellen hvorvidt det kan gjøres justeringer i forbindelse med detaljplanleggingen. Dersom det ikke er oppgitt spesielle føringer kan mindre endringer godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen selv om det i dag synes lite aktuelt å pålegge ytterligere avbøtende tiltak. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

NVE forutsetter at utbygger tar den nødvendige kontakt med Sametinget og fylkeskommunen for å klarere forholdet til kulturminneloven § 9 før innsending av detaljplan. Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jamfør kulturminneloven § 8 (jamfør vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler m.v.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

Vedlegg

Kart

